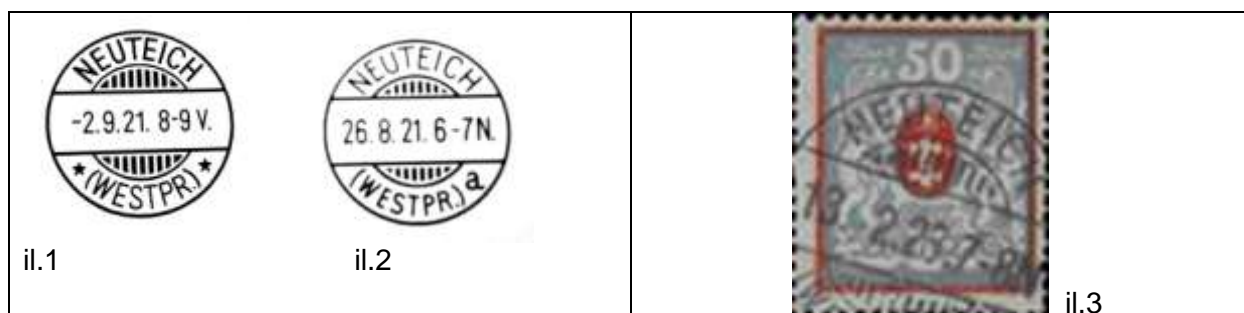

Falszywe ostemplowania na znaczkach Wolnego Miasta Gdańsk.

Od pewnego czasu na portalu aukcyjnym Allegro pojawia się dużo stemplowanych znaczków Wolnego Miasta Gdańsk. Niestety spora ich część posiada ostemplowania sfalszowane (szczególnie tych ze stemplami tzw. małych miejscowości), czasami nawet w dość prymitywny sposób, tj. przy wykorzystaniu drukarki komputerowej. W przypadku tak sfalszowanych współcześnie stempli ich „twórcy”, albo nie zadali sobie trudu zapoznania się z wyglądem stempli oryginalnych, albo różnica w stosunku do stempli oryginalnych wynika z ograniczeń oprogramowania wykorzystywanego do sporządzenia fałszywego obrazu stempla. W dobrej wierze zakładam, że sprzedający nie są świadomi tego, że oferują walory obarczone fałszerstwem (dlatego powstrzymałem się od podawania ich „nicków”), choć z pewnością mieli świadomość tego, że ceny katalogowe i rynkowe stemplowanych znaczków WMG z okresu inflacji (1920-1923) często znacznie przewyższają ceny znaczków niestemplowanych, a dodatkowo – przy znaczkach i stemplach o większej wartości, cena znaczka i cena stempla sumują się.

W związku z tym, że – jak zauważyłem śledząc aukcje na Allegro – znaczki WMG cieszą się dużym zainteresowaniem kolekcjonerów, chciałbym – ku przestrodze – zaprezentować kilka przykładów sfalszowanych ostemplowań znalezionych na oferowanych znaczkach.

Jak wspominałem wyżej, najczęściej spotykane sfalszowane ostemplowania, to takie, które zostały wykonane na drukarce komputerowej. Poniżej zamieszczam obrazy stempli oryginalnych (według katalogu Wolff Danzig Stempelkatalog)¹¹ oraz ich fałszerstwa:

W związku z tym, że na znaczku trudno jest jednoznacznie określić wzór stempla, w lewej kolumnie pokazuję dwa wzory stempli typu KSG (stemple dwuobręczkowe z mostkiem i belkowanymi łukami) stosowane w Nowym Dworze Gdańskim: stempel nr 09.0 – z 9 belkami w łukach, stosowany w okresie od 24.07.1895 r. do 16.12.1921 r. oraz stempel nr 13.0 z 8 belkami w łukach, stosowany w okresie od 20.03.1897 r. do 16.03.1922 r. Po tej dacie, stemple z belkowanymi łukami nie były stosowane.

Jak widać na znaczku, nadrukowany tam stempel ma w łukach po 11 belek, a data użycia (13.2.23) jest późniejsza niż krańcowe daty stosowania stempli tych wzorów.

Stempel urzędu pocztowego w miejscowości Szymankowo, typu KSG z 10 belkami, nr 3.0, stosowany w okresie między 16.12.1902 a 16.02.1922 r. Stempel wydrukowany na prezentowanym znaczku (Fi.87) ma 13 belek; dodatkowo data użycia jest późniejsza niż krańcowa data używania stempla tego typu. Cena znaczka stemplowanego wg kat. Fischer to 360 lub 400 zł, a wg kat. Michel 180 lub 220 euro (w zależności od znaku wodnego). Cena stempla wg kat. Wolff to 25 euro.

il.6

il.7

Stempel agencji pocztowej w miejscowości Palczewo, typu K (obrączkowy), nr 1.0 (występował również bez liczby oznaczającej rok i godziny użycia), stosowany od 10.06.1883 r. do 17.02.1922 r.. Na znaczku (Fi.95) oznaczenie daty zostało wydrukowane w jednym rzędzie, a sama data jest późniejsza niż data stosowania stempla tego wzoru. Cena znaczka stemplowanego wg kat. Fischer to 500 lub 4000 zł, a wg kat. Michel 350 lub 3800 euro (w zależności od znaku wodnego). Cena stempla wg kat. Wolff to 35 euro.

il.8

il.9

Stempel agencji pocztowej w miejscowości Bronowo, typu KSG z 6 belkami, nr 2.0, stosowany od 26.05.1892 r. do 29.11.1921 r.. Na prezentowanym znaczku (Fi.31 II) wydrukowany stempel ma 7 belek. Cena znaczka stemplowanego wg kat. Fischer to 130 zł, a wg kat. Michel 55 euro. Cena stempla wg kat. Wolff to 30 euro.

Innego rodzaju nadużyciem stempla jest ostemplowanie stemplem oryginalnym i w danym okresie (data mieszcząca się w okresie stosowania stempla) znaczka wycofanego z obiegu. Właśnie z uwagi na fakt, że znaczek został wycofany z obiegu, nie można nawet uznać takiego stempla za grzechnościowy.

il.10

il.11

Stempel poczty lotniczej Gdańsk 1, typu ESB (lotniczy z łukami), nr 2.0, stosowany od 3.05.1921 r. do 6.03.1944 r.. Data na stemplu (13.7.1933) jednoznacznie wskazuje, że stempel został przystawiony na znaczku (Fi.10), który został wycofany z obiegu prawie 11 lat wcześniej (30.09.1923 r.)

Innym przykładem antydatowania jest zmiana (cofnięcie) daty na stemplu na wcześniejszą niż data, od której stempel był stosowany i ostemplowanie takim stemplem znaczka, który w rzeczywistym okresie stosowania stempla był już wycofany z obiegu.

il.12

il.13

Stempel urzędu pocztowego Gdańsk 1, typu KSB, nr 118.A, stosowany od 15.10.1925 r. do [].07.1926 r. (dzień końca stosowania nieznany). Stempel 118.A to kontynuacja stosowania stempla nr 118.0, używanego w okresie od 26.08.1922 do 9.10.1925. Cechą charakterystyczną, wynikającą ze zużycia stempla nr 118.0 jest przerwana z lewej strony górna linia mostka. Na znaczku Fi.144 (wycofany z obiegu 2.11.1923 r.) datownik stempla zawiera datę 25.9.23, a więc o ponad 2 lata wcześniejszą niż data rozpoczęcia używania tego stempla. Cena znaczka stemplowanego wg kat. Fischer to 280 zł, a wg kat. Michel 140 euro. Cena stempla wg kat. Wolff to 25 euro.

Odmiernym rodzajem sfałszowania ostemplowania znaczków WMG jest użycie stempli innych miast niemieckich albo miast polskich. Przykłady poniżej:

	<p>il.14</p>	<p>Niemiecki stempel urzędu pocztowego w miejscowości Glatz (Kłodzko), użyty w rzeczywistym okresie stosowania na znaczku Fi.90 będącym w tym czasie w obiegu.</p>
	<p>il.15</p>	<p>Słabo widoczny stempel urzędu pocztowego w dzielnicy Berlin-Lichterfelde. Stempel odbity w taki sposób, że nie można odczytać daty.</p>
	<p>il.16</p>	<p>Nieznaný stempel z nazwą Chorzów 1</p>
	<p>il.17</p>	<p>Nieznaný stempel z nazwą Bielsko</p>

Na zakończenie chciałbym zaprezentować przykład fałszerstwa bardzo drogiego znaczka Fi.42/Mi.49 o wartości nominalnej 2 Mk, z wydania prowizorycznego z 1920 r. (tzw. duży innendienst). Na znaczku tym, przy użyciu drukarki komputerowej, został sfałszowany nadruk (nawet w niedużym powiększeniu widoku znaczka na ekranie monitora są widoczne „schodki” pikseli charakterystyczne dla grafiki komputerowej. Ponadto znaczek jest ostemplowany, prawdopodobnie autentycznym stemplem miejscowości Cannstatt (uzdrowisko w pobliżu Stuttgartu).

il.18

Cena katalogowa autentycznego znaczka stemplowanego (z atestem potwierdzającym autentyczność znaczka i stempla) to wg kat. Fischer 12.000,- zł, a wg kat. Michel 4.000,- euro. Pocieszającym jest fakt, że chyba sześciu licytantów miało świadomość tego co licytuje, gdyż ostateczna cena wyniosła niecałe 100 zł (choć według mnie, jak na fałszywkę to i tak za dużo). Ale może ktoś chciał po prostu wypełnić puste miejsce w klaserze.

Specyfika stemplowanych znaczków WMG (szczególnie z okresu inflacji), a w szczególności występowanie na rynku znacznej ilości znaczków z ewidentnie fałszywym lub grzecznościowym ostemplowaniem, powinna skłaniać potencjalnych nabywców takich walorów do zachowania dużej ostrożności przy realizacji transakcji.

Wykaz ilustracji

- il.1 - Neuteich, stempel nr 09.0
- il.2 - Neuteich, stempel nr 13.0
- il.3 - znaczek WMG Fi.110
- il.4 - Simonsdorf, stempel nr 3.0
- il.5 - znaczek WMG Fi.87
- il.6 - Palschau, stempel nr 1.0
- il.7 - znaczek WMG Fi.95
- il.8 - Brunau, stempel nr 2.0
- il.9 - znaczek WMG Fi. 31 II
- il.10 - Danzig 1 Luftpost, stempel nr 2.0
- il.11 - znaczek WMG Fi.10
- il.12 - Danzig 1 ž, stempel nr 118.A
- il.13 - znaczek WMG Fi.144
- il.14 - znaczek WMG Fi.90, stempel Glatz
- il.15 - znaczek WMG Fi.151, stempel Berlin Lichterfelde
- il.16 - znaczek WMG Fi.133, stempel Chorzów 1
- il.17 - znaczek WMG Fi.173, stempel Bielsko
- il.18 - znaczek WMG Fi.42, stempel Cannstatt

^{1]} Klaus Wolff – Danzig Katalog Band 1: Aufgabe- und Entwertungsstempel 1817 bis 1945; Arge Danzig e.V